

вати показання: 1.1) цілком визнає свою вину; 1.2) не визнає свою вину; 1.3) визнає свою вину частково; 1.4) відмовляється давати свідчення.

Вище наголошувалося на значенні типових слідчих ситуацій як для побудови окремої криміналістичної методики, так і для планування процесу розслідування певної категорії злочинів, завдяки пропонуванню криміналістичних рекомендацій у вигляді алгоритмів з проведення слідчих (розшукових) та інших дій, використання котрих правоохоронцем базується на визначенні слідчої ситуації, що склалася на даний момент. Науковці констатують, що успішність роботи слідчого зі збирання, оцінки та дослідження доказів залежить від того, наскільки тактично грамотно він застосував криміналістичні рекомендації з розслідування окремих видів злочинів й провадження слідчих дій.

---

1. Криміналістика : учеб. для вузов / Герасимов И. Ф., Драпкин Л. Я., Ищенко Е. П. и др. ; под ред. И. Ф. Герасимова, Л. Я. Драпкина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Высш. шк., 2000. – 672 с.

2. Керівництво з розслідування злочинів : науково-практ. посібник / Шепітько В. Ю., Коновалова В. О., Журавель В.А. та ін. ; за ред. В. Ю. Шепітька. – Х. : Одиссей, 2010. – 960 с.

3. Криміналістика : навчальний посібник / за заг. ред. Є. В. Пряхіна. – Львів : ЛьвДУВС, 2010. – 540 с.

4. Гаухман Л. Д. Расследование по делам о телесных повреждениях и хулиганстве / Л. Д. Гаухман. – М. : Изд. ВНИИ МВД СССР, 1975. – 80 с.

**Якушкін Владислав Анатолійович,**  
аспірант Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ СТРУКТУРАМИ В ІТАЛІЇ**

В Італії, на відміну інших країн, що входять до Європейського Союзу, існує три правоохоронні інститути, які виконують поліцейські функції та забезпечують економічну безпеку країни. Такі структури мають різну підпорядкованість та організаційну будову. Зокрема, це: 1) Державна поліція (Polizia di Stato – PDS), що входить структурно до складу Міністерства внутрішніх справ Італії і має статус головного управління – Генеральної дирекції публічної безпеки; 2) Корпус карабінерів (Corpo dei carabinieri – CC), що входить структурно до Міністерства оборони Італії і належить до самостійного роду військ країни у складі державних збройних сил, але у питаннях забезпечення публічної безпеки перебуває в оперативному підпорядкуванні Міністерства внутрішніх справ; 3) Корпус фінансової гвардії (Corpo della Guardia dei Finanza – GDF), що структурно входить до складу Міністерства оборони, але одночасно перебуває в оперативному підпорядкуванні Міністерства вну-

трішніх справ та Міністерства фінансів [1, с. 13–14].

Необхідно зазначити, що боротьбу з економічними та фінансовими злочинами спільно здійснюють усі три відомства (Міністерство внутрішніх справ, Міністерство оборони та Міністерство фінансів), і компетенція має багато спільного. Кожна із цих силових структур може проводити розслідування у конкретній кримінальній справі, але розподіл справ проводять судові органи. При цьому будь-який співробітник поліції (офіцер поліції або військовослужбовець GDF та CC), який проводить розслідування економічного злочину, повинен мати звання «офіцера судової поліції».

Крім того, в системі Державної поліції Італії розслідування по найбільш складних та заплутаних економічних та фінансових злочинах здійснюють співробітники Управління кримінальної поліції та Управління прикордонної та транспортної поліції на рівні держави. В областях та регіонах країни боротьбу з економічними злочинами ведуть співробітники відділів кримінальної поліції квестури (це структура, аналогічна вітчизняним обласним управлінням внутрішніх справ, нині – національної поліції) або комісаріатів поліції, що працюють у спеціалізованому підрозділі поліції – відділенні по боротьбі зі злочинами у сфері торгівлі та туризму. Крім того, до квестур входять такі відділення, як відділення по розкриттю вбивств та озброєних пограбувань, по боротьбі з крадіжками та по боротьбі з наркоманією та злочинами проти моральності. При цьому структура як міських (Distaccati), так і районних комісаріатів поліції (Sezionali) побудована аналогічно структурі квестури.

За функціональними обов'язками вказані структури мають певні відмінності. Так, наприклад, завданнями Корпусу фінансової поліції є такі: контроль за дотриманням правил про валютні операції; боротьба з порушеннями фінансових законів або з ухиленнями від їх виконання; боротьба з викраденнями національних мистецьких та археологічних цінностей; огляд та реєстрація багажу, стягнення митних платежів, боротьба з контрабандою; рятувальна служба в Альпах. Як видно із наведеного, є певна специфіка, що відрізняє вітчизняні служби боротьби з економічними злочинами, від італійських, та полягає у виділенні в самостійний напрям діяльності боротьби з викраденням мистецьких та археологічних цінностей, що мають світове історичне та культурне значення.

За своєю внутрішньою організацією структура Корпусу фінансової гвардії в Італії не розголошується, відомо лише те, що, як і інші працівники поліції, її співробітники проводять розслідування абсолютної більшості економічних злочинів, вчинюваних в Італії.

Необхідно зазначити, що Міністерство внутрішніх справ Італії займає провідне місце серед інших органів виконавчої влади країни і визначається італійськими правниками як найбільш важливий інструмент державної влади. Це можна пояснити, на наш погляд, тим, що економічна безпека є найбільш вагомою та важливою складовою внутрішньої і зовнішньої безпеки держави,

що забезпечує існування та нормальне функціонування усіх інших державних структур.

Таким чином, в Італії Міністерство внутрішніх справ здійснює організацію та реалізацію в життя правоохоронної політики, виробленої органами управління державою, її політичним керівництвом і координує діяльність поліції, фінансових гвардійців та карабінерів у загальнонаціональному масштабі на рівні держави, забезпечує ефективну взаємодію між названими поліцейськими структурами у виявленні, розкритті та розслідуванні злочинів економічної спрямованості. Можна навіть говорити про те, що Міністерство внутрішніх справ є рушійною силою, що отримуючи поштовх від Президента Республіки, вищої державної адміністрації до правоохоронних органів, передає його Державній поліції (PDC), Корпусу карабінерів (CC) та Корпусу фінансової гвардії (GDF).

Ми вважаємо, що така побудова поліцейських органів має право на існування з урахуванням національних особливостей Італії. Для України, на нинішньому етапі реформування правоохоронних органів, і поліцейських структур у тому числі, можна було б частково використати досвід Італії і створити на базі підрозділів ДСБЕЗ поліцію фінансових розслідувань, якій передати повноваження проведення оперативно-розшукових та слідчих дій по усіх злочинах економічної спрямованості. При цьому можна об'єднати підрозділи ДСБЕЗ, митні органи, що увійшли до складу МВС України у 2015 році, і податкову міліцію (поліцію), створивши таким чином єдиний державний поліцейський орган, що буде здійснювати боротьбу з усіма злочинами економічної спрямованості.

---

1. Роль и место полиции в системе обеспечения экономической безопасности зарубежных государств. – М. : ВНИИ МВД РФ, 2000. – 25 с.

**Пишида Володимир Миколайович,**  
аспірант кафедри адміністративного права,  
процесу та адміністративної діяльності  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ВИДИ ПУБЛІЧНОГО МАЙНА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ОХОРОНИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Новим Законом України «Про Національну поліцію» на поліцію покладаються завдання щодо вжиття заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях. У межах виконання даних завдань на поліцію також покладаються функції щодо здійс-